

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต
ชื่อผู้เขียน นางสาวศันสนีย์ เจียมตน
ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. วิษณุ สุวรรณเพิ่ม ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร. ศิริวรรณ อนันต์โท
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์

T166540

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลทั่วไปและสภาพการใช้
อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น (2) ศึกษาแนวทางการป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสาร
บนอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบน
อินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลายสายสามัญในเขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามสำหรับกรอกด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-way
Anova) เปรียบเทียบเชิงซ้อนรายคู่ (Multiple comparison) ของ LSD ในกรณีที่พบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
(Pearson correlation coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรที่ต่างกันของวัยรุ่นมีผลทำให้การป้องกันตนเองของ
วัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน พบว่าเพศหญิงมีการป้องกันตนเอง

T166540

ในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตดีกว่าเพศชาย บุคคลที่วัยรุ่นพักอาศัยอยู่ด้วยทำให้วัยรุ่นมีการป้องกันตนเองในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตต่างกันด้วยเช่นกัน โดยวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับญาติจะมีการป้องกันตนเองในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตดีกว่าวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่และวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับพี่น้อง และพบว่า การที่วัยรุ่นมีรายได้มากจะทำให้มีการป้องกันตนเองในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตน้อยลง

2. สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตที่ต่างกันของวัยรุ่นมีผลทำให้การป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน ทั้งนี้วัยรุ่นที่มีประสบการณ์และชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตมาก มีแนวโน้มที่จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ไม่คาดคิดที่พบบนอินเทอร์เน็ตได้ดี แต่ขาดความระมัดระวังตัวในการออนไลน์ วัยรุ่นที่ใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านต้องการความเป็นส่วนตัวและการตัดสินใจเรื่องบนอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ขณะที่วัยรุ่นที่ใช้อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน และสถานให้บริการอินเทอร์เน็ตจะยอมรับการดูแลจากผู้ปกครองและผู้มีหน้าที่ตรวจสอบดูแลระบบมากกว่า

3. วัยรุ่นมีการป้องกันตนเองในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตระดับปานกลาง ส่วนใหญ่คิดว่าภัยบนอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องไกลตัว และคิดว่าอินเทอร์เน็ตเป็นรูปแบบการสื่อสารที่ปลอดภัยเพราะไม่ต้องเผชิญหน้ากับคู่สนทนาโดยตรง นอกจากนี้ยังพบว่า วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะโต้ตอบในสิ่งขัดแย้งที่ตนพบบนอินเทอร์เน็ต แต่มีความสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อการป้องกันตนเองในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

4. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตกับการป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตพบว่า ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์เชิงลบ (สวนทางกัน) กับการป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ การที่วัยรุ่นมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์มาก ทำให้การป้องกันตนเองในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตน้อยลง

their self-defense. The self-defense of teenagers who live with their relatives is better than those who live with their parents or siblings. The more income the teenagers gain, the less defense the teenagers use on Internet.

2. The differences in Internet use affect teenagers' self-defense.

Experienced teenagers and long-term Internet users tend to be cautious when faced with unexpected events on the Internet use; however, they might be on-line without using caution. Teenagers who access the Internet at home need privacy and freedom to join Internet activities. On the other hand, teenagers who access the Internet at school and at the Internet services tend to accept adults' supervision more than the others.

3. The level of teenagers' self-defense on Internet communication is on average. Most teenagers do not concern about risks on the Internet. They think that the Internet is safe because they can have conversations without facing each other, and they tend to reflect on other conflicting opinion on Internet. However, they tend to be interested in seeking further Internet knowledge that will benefit to their self-defense on Internet communication.

4. The result of the study in relation between Internet use and teenagers' self-defense on Internet communication indicated that Internet experience and Internet use per week has a negative correlation with teenagers' self-defense on Internet communication. The more Internet experience and Internet use per week increase, the less teenagers' self-defense on the Internet decrease.